

Post Enhet 1 - HFD

Från: Högsta förvaltningsdomstolen Registrator - HFD
Skickat: den 29 april 2021 07:22
Till: Post Enhet 1 - HFD
Ämne: VB: Ansökan om rättsprövning regeringsbeslut 20210128 M2012/00021

HÖGSTA FÖRVALTNINGS-
DOMSTOLEN
Beredningsenhet 1

INKOM: 2021-04-29
MÅLNR: 2479-21
AKTBIL: 7

2479-21

Med vänlig hälsning

Isabelle Bénézech

Domstolshandläggare, Beredningsenhet 2, Högsta förvaltningsdomstolen

08-561 677 36 (67812) • isabelle.benezeth@dom.se • [Högsta förvaltningsdomstolens webbplats](#)

[Så behandlar vi personuppgifter](#)

Från: Hugo Norell <hugo.norell@hotmail.com>
Skickat: den 28 april 2021 22:37
Till: Högsta förvaltningsdomstolen Registrator - HFD <hogstaforvaltningsdomstolen@dom.se>
Ämne: Ansökan om rättsprövning regeringsbeslut 20210128 M2012/00021

Ansökan om rättsprövning av regeringsbeslut angående skjutfält Göteborgs Skärgård
20210128 M2012/00021

Hugo Norell
Varpevägen 34
430 85 Brännö
hugo.norell@hotmail.com
073-7535311

- 1) Beslutet strider mot samrådsskyldigheten enligt 12 kap 6 paragraf i miljöbalken
- 2) Beslutet strider mot lagstiftning då inlämnad jävsanmälan inte är behandlad.
- 3) Beslutet strider mot internationella konventionen om säkerheten för människoliv till sjöss, Solas

1) Brister i samråd

Utifrån de brister som finns i samrådet kan inte samrådsskyldigheten vara uppfylld

Sammanställning av myndigheters och överklagandes synpunkter på samrådet

Försvarsmakten håller samrådsmöte på båt i Donsö hamn 2002-09-30

Sex personer deltog. Enligt Försvarsmakten sattes anslag upp på Styrso och Donsö. Vad det stod på anslaget kan Försvarsmakten inte redovisa. Inga anslag på Asperö, Brännö, Vrångö,

Kårholmen, Sjumansholmen eller Vargö. Försvarmakten kan inte redovisa något protokoll eller annan skriftlig dokumentation av mötet.

Försvarmakten håller samrådsmöte på båt i Donsö hamn 2003-04-24.

Mötet benämndes som utökat samrådsmöte med allmänheten. Två personer från Donsö och en person från Styrso deltog. Dessa tre personer hade också varit med på det tidigare mötet. Enligt Försvarmakten sattes anslag upp på Styrso och Donsö. Vad det stod på anslaget kan Försvarmakten inte redovisa. Inga anslag på Asperö, Brännö, Vrångö, Kårholmen, Sjumansholmen eller Vargö. Försvarmakten kan inte redovisa något protokoll eller annan skriftlig dokumentation av mötet.

Samrådsmöte 2009 på Länsstyrelsen

Annons i Göteborgs Posten

Göteborgs skärgårdsskjutfält, Göteborgs stad

Försvarmakten har ansökt om tillstånd enligt miljöbalken till skjutfält på öarna Galterö, Fjärskär Lilla Stora Stårholmen, Känso. Känso Fjärrholmen, Stora Rävholmen och Knappen i Göteborgs kommun. Ansökan omfattar huvudsakligen skjutning med skarp och lös finkalibrig och grovkalibrig ammunition samt handgranats- och sprängverksamhet.

Försvarmakten yrkar tillstånd till en totalram av 115 skjutdagar, högst 1 225 000 skott finkalibrig ammunition och 1 500 skott grovkalibrig ammunition samt 1695 stycken handgranater, sprängladdningar, robotar mm under året. I ansökan ingår också byggandet av en ny handgranatbana på Känso. ansökan innehåller en miljökonsekvensbeskrivning.

Enligt denna kommer den sökta verksamheten i stora drag överensstämma med dagens verksamhet och bullerstörningar för den befintliga bebyggelsen kommer inte att öka. Miljökonsekvensbeskrivningen visar bland annat bullerutbredning för vissa vapenslag.

Handlingarna finns tillgängliga på kommunkansliet i Göteborgs kommun samt på Länsstyrelsen Västra Götaland, Miljöskyddsenheten, 403 40 Göteborg, tel vx 031-60 50 00. Synpunkter på ansökan skall inges skriftligen till Länsstyrelsens miljöskyddsenhet och skall ha kommit in till Länsstyrelsen senast den 15 april 2009. Ange ctnr. 55 l- 67603-2008.

Samråd enligt Miljöprövningsdelegationens beslut 20101221

Ärendets handläggning

Samråd om verksamhetens inverkan på omgivningen har skett enligt 6 kap. miljöbalken. Verksamheten medför betydande miljöpåverkan enligt 3 § i förordningen (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar.

Ansökan med miljökonsekvensbeskrivning kom in till Länsstyrelsen den 7 juli 2008. Komplettering kom in den 19 februari 2009. Ansökan har kungjorts i ortstidningarna och har remitterats till Göteborgs stad kommunstyrelsen och miljönämnden, Räddningstjänsten i Storgöteborg, Generalläkaren, Riksantikvarieämbetet och Fiskeriverket. Yttranden har kommit

in från dessa remissinstanser samt från Per-Arne Hansson, Ola Hansson och Karin Genemo, Christer Carlsson samt ytterligare 27 personer från Styrso och Donsö, Leif Törnqvist, Ulrica Bränning och Sylve Törnqvist, Brännö Bys Samfällighetsförening genom Hans Bränning samt Donsö Bys samfällighetsförening och Styrso Sörgårds skifteslag genom Vinge Advokatbyrå. Sökanden har fått tillfälle att kommentera dessa yttranden.

Den 9 november 2009 hölls ett offentligt möte. Efter detta inkom ytterligare två yttranden från Brännö Bys Samfällighetsförening samt från Donsö Bys samfällighetsförening och Styrso Sörgårds skifteslag genom Vinge Advokatbyrå. Försvarsmakten har bemött dessa yttranden den 21 januari 2010. Försvarsmakten har också kommit in den 18 mars 2010 med en ändring av yrkandet om fördelning av skjutdagar i det norra området under helger.

Länsstyrelsen har den 14 april 2010 skrivit ett yttrande med förslag till beslut. Detta har sänts för synpunkter till sökanden och övriga parter. Synpunkter har kommit in från Försvarsmakten, Generalläkaren, Göteborgs kommunstyrelse, Göteborgs miljönämnd, Göteborgs stad stadsdelsnämnden Södra Skärgården, Räddningstjänsten Storgöteborg, Fiskeriverket, Brännö Bys samfällighetsförening, Donsö Bys samfällighetsförening, Styrso Sörgårds skifteslag samt från enskilda boende i Södra skärgården. Försvarsmakten har avstått från att kommentera synpunkterna över beslutsförslaget.

Text om samråd i överklagande från Brännögrupp inskickat 201101-201102

Enligt miljöbalken paragraf 6, ska både enskilda och organisationer som berörs informeras i tid och ha möjlighet att föra en dialog med de som söker tillstånd – i det här fallet Försvarsmakten. Tyvärr hade samrådsprocessen innan Länsstyrelsens miljöprövningsdelegation gav tillståndet stora brister. För oss medborgare är möjligheterna till insyn och påverkan en del av demokratin. Konsekvenserna av den dåliga samrådsprocessen blev att ytterst få kände till vad försvaret sökt tillstånd för, eller att ett beslut hade fattats. När beslutet väl blev känt bland politiker, närboende och allmänhet är det många som reagerat kraftigt. Miljödomstolen har fått in 16 överklaganden från Göteborgs kommun, Stadsdelsnämnden, lokala föreningar och enskilda. Överklagandena skickades in sista dagen och flertalet begärde att få komplettera senare, då de fått reda på länsstyrelsens beslut i sista stund.

Bristande samråd

Det har inte varit något godtagbart samråd med de boende och berörda inför det beslut som fattats om Försvarsmaktens mångdubbelt utökade skjutningarna i Göteborgs skärgård. Det är väldigt tydligt både för de boende, kommunen och faktiskt för en del militärer också. Det är märkligt att Försvarsmakten som ska vara den yttersta garanten för vår demokrati på detta sätt brister i sina demokratiska förpliktelser. En Miljökonsekvensbeskrivning (Mkb) kan inte enligt miljöbalken godkännas om det inte varit ett samråd som uppfyller lagens kriterier.

Miljöprövningsdelegationen (Mpd) i Västra Götaland har gjort ett misstag som godkänt denna Mkb. Mark och miljödomstolen tog inte upp denna fråga alls i sitt utlåtande och väljer att förbise frågan och föreslår att man ska godkänna Mpd's beslut trots att det inte varit samråd som uppfyller normerna i miljöbalken. Detta är allvarligt ur demokratisynpunkt och ur rättssynpunkt. Det urholkar demokratin och sätter Försvarsmakten i motsättning med berörd befolkning och med Göteborgs kommun. I Sverige har vi en rättsgång att överklagade mål som gäller försvarsmakten går till regeringen för beslut. Alltså ett från början miljöjuridiskt ärende går inte vidare till beslut efter juridisk prövning antingen i mark och miljödomstolen eller i mark och miljööverdomstolen. Istället går ärendet över till en politisk nivå och beslutas av regeringen. Man kan misstänka att Försvarsmakten och Mpd kan ha tummat på att ha en juridisk riktig Mkb därför att de vet att det inte blir en juridisk instans utan en politisk som fattar det slutgiltiga beslutet. För att inte den juridiska delen ska falla bort och att det blir ett enbart politiskt beslut så ska ärenden granskas ordentligt juridiskt i miljödepartementet som är beredande i frågan. Frågan till Lena Ek är hur Miljödepartementet tar sig an denna fråga och hur de ser på detta. Detta är en pågående ärende som riksdagsman Gunilla Carlsson två gånger ställt interpellation angående hur ärendet bereds på Miljödepartementet för att både ta tillvara Försvarsmakten och Göteborgs kommuns intresse och angående hur miljöministern kommunicerar med Göteborgs kommun och de boende i skärgården. Ännu så länge har Lena Ek inte träffat och kommunicerat med Göteborgs kommun eller de boende. Om denna fråga inte kommuniceras nu under pågående handläggning så är frågan om när den ska kommuniceras.

Hur arbetar miljödepartementet för att bedöma om det finns en godtagbar Mkb i botten för ansökan? Vad har Miljödepartementet hittills kommit fram till i sin granskning av bristerna i Mkb'n utifrån de punkter som skärgårdsbefolkningen preciserat i sina överklaganden?

Sammanfattning av bristerna i samråd

Brister i kallelsen till tidigt samråd ledde till att mycket få personer närvarade på mötena.

Försvaret har brustit i att samråda med de särskilt berörda genom att utelämna en stor del av dem som är särskilt berörda från inbjudan till och information om de tidiga samråden.

Dokumentation av tidigt samråd saknas. Få bjöds in till skriftligt samråd och direkta felaktigheter fanns i informationen till allmänheten.

Försvarsmakten har här gått ut med felaktig och bristfällig information till allmänheten och därmed brutit mot intentionerna med samråd.

Försvarsmakten har också brustit i att informera och hämta in synpunkter från kommun och berörda myndigheter.

Dessutom har Länsstyrelsen brustit i att informera allmänheten, SDN och särskilt berörda om vilken ansökan de hade att ta ställning till och även vilket beslut de fattat.

JO anmälan 201212

Att Miljöprövningsdelegationen fattat ett beslut som har stora brister jämfört med kraven i Miljöbalken och annan svensk lagstiftning.

Punkt 1

Man har godkänt en miljökonsekvensbeskrivning med uppenbara brister i samrådsförfarandet. Brister i kallelsen till tidigt samråd ledde till att mycket få personer närvarade på mötena. Försvaret har brustit i att samråda med de särskilt berörda genom att utelämna en stor del av dem som är särskilt berörda från inbjudan till och information om de tidiga samråden. Dokumentation av tidigt samråd saknas. I den information som gavs vid de tidiga samråden har verksamheten en mycket mindre omfattning än vad som senare beslutades. Få bjöds in till skriftligt samråd. Försvarsmakten har här gått ut med felaktig och bristfällig information till allmänheten och därmed brutit mot

intentionerna med samråd. Försvarsmakten har också brustit i att informera och hämta in synpunkter från kommun och berörda myndigheter.

Dessutom har Länsstyrelsen brustit i att informera allmänheten, SDN och särskilt berörda om vilken ansökan de hade att ta ställning till och även vilket beslut de fattat.

Miljöprövningsdelegationen har godkänt detta trots bristerna och att samrådet inte uppfyller miljöbalkens skrivningar i 6 kapitel 4 paragrafen.

Övriga upplysningar

Punkt 1

Länsstyrelsen anser i sitt yttrande att samrådsprocessen varit godtagbar. Vi delar absolut inte den uppfattningen. Intressant i sammanhanget är diskussionen vid IKFF:s (Internationella Kvinnoförbundet för Fred och Frihet) årsmöte den 21 maj i år då försvarets representant, Erik Pousar, höll med om att samrådsprocessen varit bristfällig. Vi anser att samrådet inte enbart varit bristfälligt utan också brutit mot lagstiftarnas intentioner.

Samrådet med enskilda och allmänhet är av högsta betydelse av flera skäl, dels ur ett samhällsperspektiv och dels för de enskilda och organisationer som berörs. Det är också viktigt för att den sökande, i det här fallet Försvarsmakten, ska ha möjlighet att inhämta kunskap, perspektiv och förslag av vikt för verksamheten. För oss medborgare är möjligheterna till insyn och påverkan en del av demokratin. Ett fungerande samråd hade eventuellt kunnat stävja den konflikt som nu uppstått mellan Försvarsmakten å ena sidan, kommunen, regionen, organisationer och närboende å andra sidan. Det så kallade samrådet nådde inte dem som det enligt Miljöbalken ska samrådas med. Konsekvenserna blev att ytterst få kände till vad Försvarsmakten sökt tillstånd för, eller att ett beslut fattats.

När beslutet väl blev känt bland politiker, närboende och allmänhet har många reagerat kraftigt. Miljödomstolen har fått in 16 överklaganden från Göteborgs kommun, Stadsdelsnämnden, lokala föreningar och enskilda. Överklagandena skickades in den sista möjliga dagen och flertalet begärde att få komplettera senare, då de fått reda på tillståndet i sista stund och inte hann skriva färdigt innan överklagningstiden gick ut. För dem som trots allt kände till processen och

varit en del av samrådet har ansökans innebörd inte gått fram. Till exempel skriver Svenska Kryssarklubbens Västkustkrets i sitt svar till det skriftliga samrådet:

“Då vi tidigare har kunnat utnyttja skärgården tillsammans torde möjligheterna blir ännu större nu, då den militära verksamheten avsevärt minskar jämfört med tidigare.”

Bristen på information och dialog från Försvarmaktens och Länsstyrelsens sida har lett till att många känner sig överkörda, och även till att det i ansökan och beslut saknas viktig information som berörda instanser och personer hade kunnat bidra med. Enligt Miljöbalkens §6 ska Försvarmakten i det här fallet samråda med bland annat ”de enskilda som antas bli särskilt berörda”, ”berörda kommuner” och ”allmänheten”: ”Samrådet ska genomföras i god tid och i behövlig omfattning innan en ansökan om tillstånd görs och den miljökonsekvensbeskrivning som krävs enligt 1 § upprättas. Samrådet ska avse verksamhetens eller åtgärdens lokalisering, omfattning, utformning och miljöpåverkan samt miljökonsekvensbeskrivningens innehåll och utformning. Före samrådet ska den som avser att bedriva verksamheten eller vidta åtgärden lämna uppgifter om den planerade verksamhetens eller åtgärdens lokalisering, omfattning och utformning samt dess förutsedda miljöpåverkan. Uppgifterna ska lämnas till Länsstyrelsen, tillsynsmyndigheten och de enskilda som särskilt berörs.”

Bakgrunden till att få kände till vad som var på gång och att många är upprörda idag är bristande och direkt felaktig information. Både Försvarmakten och Länsstyrelsen har gjort sig skyldiga till lagbrott då de drivit igenom det utökade tillståndet utan ett fungerande samråd. Av minnesnoteringarna framgår att samrådsmötena ägde rum för cirka 8 år sedan på Donsö 2002-09-30 samt 2003-04-24.

Av noteringarna från mötet den 2003-04-24 (benämns som ”utökat samrådsmöte med allmänheten”) framgår att två deltagare från Donsö och en från Styrso deltog, alltså totalt tre personer. Dessa tre var också närvarande vid mötet 2002 där sex personer deltog. Enligt Försvarmakten sattes anslag upp på Styrso och Donsö. Brännöborna räknades inte som särskilt berörda, trots att Brännö i hög grad berörs av Försvarmaktens planer.

Bullernivån från skjutfältet kommer att omöjliggöra den utbyggnad av bostäder på Brännö som slagits fast i översiktsplanen. Bullret drabbar även dem som bor och vistas på ön i dagsläget. Samma sak gäller de som bor och vistas på Vargö, Sjumansholmen och Kårholmen. Mötena ägde rum i en båt i Donsö hamn. Man förväntade sig alltså ingen invasion. Folke Borgh vid Försvarmakten har på telefon uppgett att inbjudan endast gick ut till Donsö och Styrso. Orsaken är enligt Borgh att ”Bedömningen av vilka som kan bedömas vara särskilt berörda av verksamheten gjordes utifrån de i miljökonsekvensbeskrivningen redovisade ljudutbredningskurvorna”.

Försvarmaktens kontaktperson Folke Borgh uppgav vid samtal den 4/2 2011 att inbjudan till de tidiga samråden gjordes via annonser och anslag. Någon arkivering/diarieföring av dokument som visar hur, var och när finns inte. Inte heller finns någon lista över inbjudna organisationer. Endast sex personer totalt deltog i de två samråden vilket pekar mot att inbjudan inte nådde fram.

Vi ställer oss även frågande till om det tidiga samrådet som gällde 4 förlängning av nuvarande verksamhet kan räknas som samråd inför det utökade tillstånd Försvarsmakten sedan ansökte om. Fem år efter de tidiga samråden, den 30 maj 2008, satte Försvarsmakten in en annons in i Göteborgs- Posten med information om möjligheten att lämna skriftliga synpunkter.

Information om detta skickades också med brev till fem föreningar varav enbart en med säte i södra skärgården. Föreningarna var Svenska Västkustfiskarnas Centralförbund, Naturskyddsföreningen i Göteborg, Donsö Fågelklubb, Svenska Kryssarklubben Västsketskretsen och Västskstens Båtförbund. Av annonsen framgår att syftet med samrådet var dels att informera om den avsedda verksamheten, dels att ge möjlighet att framföra synpunkter och ställa frågor. Information uppgavs kunna hämtas på en hemsida. Det var utifrån den informationen Västsvenska kryssarklubben tolkade det som att Försvarsmaktens verksamhet i skärgården skulle minska.

Annonstexten innehåller direkta felaktigheter och det är omöjligt att förstå vad det egentligen handlar om. Enligt texten förbereder Försvarsmakten en tillståndsansökan för "huvudsakligen befintlig verksamhet". I själva verket söker Försvarsmakten tillstånd för att mångdubbla verksamheten i allt från antalet skott, antalet dagar, antalet vapen och inte minst antalet aktörer genom ett ospecificerat antal nationella och internationella militärövningarna. Vidare sägs att "Verksamhetens främsta miljöpåverkan bedöms vara buller". Därmed nämns inte/förringas bl.a. årliga utsläpp av 2000 kg bly och andra miljögifter. m.m.: "Verksamheten kommer inte att förändras jämfört med tidigare och påverkan på omgivningen genom buller är väl känd sedan lång tid", påstod Försvarsmakten. Enligt Carl Forsström på Miljöförvaltningen i Göteborgs Stad fick de underlagen för samrådet som hölls den 8 september 2006 först en månad efter att mötet gått av stapeln, den 10 oktober samma år. Miljöförvaltningen hade en lång lista av synpunkter på Försvarsmaktens ansökan.

Vid samrådet den 6 september 2006 fanns enbart representanter från Försvarsmakten, deras konsult, Länsstyrelsen, SDN Styrö och Stadsbyggnadskontoret närvarande. Av de yttranden och överklagningar som inkommit fanns det ett stort intresse i frågan från flertalet andra offentliga instanser. Även Länsstyrelsen har helt missat sitt uppdrag i att informera särskilt berörda och allmänhet i vad som faktiskt är på gång. De har satt in tre kungörelser i Göteborgs Posten. Den första sattes in i början av mars 2009 och däri meddelades att ansökan inkommit samt "att den sökta verksamheten i stora drag överensstämmer med dagens verksamhet och bullerstörningarna för den befintliga bebyggelsen kommer inte att öka". Det är direkt missvisande information jämfört med vad Försvarsmakten sökt tillstånd för. Den 9 november 2009 bjöd Länsstyrelsen in till offentligt möte kl 13 med möjligheter att lämna synpunkter på Försvarsmaktens ansökan. Inbjudan skickades till myndigheter och till tre föreningar i skärgården. Enligt närvarolistan deltog nio personer från inbjudningslistan samt en person från Brännö naturvårdsförening. Den sistnämnde får väl representera den "allmänhet" som i övrigt inte känt till/känt sig inbjudna till sammankomsten.

I den annons som Länsstyrelsen satte in i Göteborgs-Posten informeras inte om att Försvarsmakten söker tillstånd som möjliggör en kraftig ökning av verksamheten på öarna.

Istället skrev de ”Ansökan avser samma område som för närvarande utgör skärgårdsskjutfältet” - inget om ökat antal dagar, mångdubbling av antalet skott eller möjlighet att ha internationella övningar utanför tillståndets ram.

Så till sist, på självaste nyårsafton år 2010, publicerade Länsstyrelsen sin sista kungörelse i ärendet: Miljöprövningsdelegationens beslut om tillstånd. För första gången nämndes antal skjutdagar och att verksamheten även planeras omfatta ”stora nationella eller internationella övningar samt oförutsedda övningar för internationella insatser”. Att annonsen sattes in på nyårsafton då få lusläser tidningen ledde till att inte ens den peson vi vet som aktivt letade efter annonsen lyckades hitta den. Länsstyrelsen lyckades medvetet eller omedvetet smyga ut beslutet utan att det märktes.

Styrsö SDN som varit med i samrådet och skrivit ett starkt kritiskt yttrande missade beslutet. Trots att SDN Styrsö är den närmaste politiska instans till det område som tillståndet gäller brydde Länsstyrelsen inte sig om att informera dem.

Regeringens beslut 20210128

Regeringen har i sitt beslut inga kommentarer eller synpunkter på de brister i samrådet som har förts fram av överklagande. Man behandlar hela frågan med tystnad. Regeringen tar ett beslut som strider mot svensk lagstiftning som säger att det ska ske samråd med berörda medborgare.

2) Icke behandlad jävsanmälan

Det har gjorts en jävsanmälan 20130219 som inte behandlats på ett formellt riktigt sätt innan regeringsbeslutet togs om skjutfältet i Göteborgs södra skärgård. De som har gjort anmälan har inte fått någon som helst formell återkoppling. Det får ses som ett hot mot rättssäkerheten att en jävsanmälan mot en person i Mark och miljödomstolen inte behandlas på ett fullgott sätt. Det är möjligt att det inte är ett tvånivåsjäv utan ett delikatessjäv men ingen som helst återkoppling eller behandling av jävsanmälan har skett.

To: m.registrator@regeringskansliet.se

Subject: Med filer; Anmälan om möjligt jäv och påverkan på utgång av mål

Date: Tue, 19 Feb 2013 10:20:29 +0100

Till

Ärendenummer m2012/21/Me

Anmälan om möjligt jäv och påverkan på utgång av mål

Gällande Vänersborgs tingsrätt, Mark- och miljödomstolen, Mål nr M 298-11

Målet handlar om tillstånd att bedriva militär verksamhet på Göteborgs skärgårdsskjutfält i Göteborgs kommun. Försvarmaktens ansökan om tillstånd kom in till Länsstyrelsen i Västra Götaland 20080707. Tillståndet gavs av Miljöprövningsdelegationen på Länsstyrelsen i Västra Götaland 20111221. Gunnar Barrefors var chef på Länsstyrelsens miljöskydds-enhet som handlade ärendet och han var senare ledamot i målets behandling i Mark- och miljödomstolen Vänersborg. Yttrande från Mark- och miljödomstolen lämnades till Regeringen 20120104.

Tvånivåsjäv

Handläggare för ärendet var Kerstin Harvenberg på Länsstyrelsens miljöskydds-enhet i Göteborg. Hennes chef var Gunnar Barrefors fram till 20090906 då han avslutade sin anställning. Arbetet på Länsstyrelsen påbörjades direkt efter ansökan inkommit. Fram till Gunnar Barrefors slutade finns det 39 diarieförda handlingar. Se kopia på registerutdrag. Gunnar Barrefors har innan sitt chefskap varit mångårig kollega med Kerstin Harvenberg.

Vi har försökt få ut information från Länsstyrelsen om chefskapet. Det enda vi fått ut är vilken period han varit chef och att han inte varit med i beslutet om Länsstyrelsens yttrande i frågan. Se bifogat svarsmail. Det är ju en självklarhet att han inte var med i beslutet. Som chef för handläggaren hade han dock kontakt med ärendet. Att han inte på något sätt varit inkopplad i detta ärende eller varit på någon föredragning ser vi som uteslutet. Vi ser detta som ett tydligt fall av tvåinstansjäv när Gunnar Barrefors sedan är tekniskt råd och ledamot i Mark- och miljödomstolen.

Vi har varit i kontakt med Gunnar Krantz, som är myndighetschef för Vänersborgs Tingsrätt, i jävsfrågan. Han sa att personer som kommer från en verksamhet som är en lägre instans och anställs på domstolen sätts i karantän en tid för att jävsituationer inte ska uppkomma. Han ville inte svara om det aktuella fallet utan sa att ärendet lämnat deras myndighet i och med att yttrandet gått till regeringen och att jävsfrågan ska tas med den nivå där ärendet befinner sig.

Påverkan på utgången av målet

En kungörelse skickades iväg för annons 20090206 där Kerstin Harvenberg skriver att Försvarmaktens "ansökan innehåller en miljökonsekvensbeskrivning. Enligt denna kommer den sökta verksamheten i stora drag överensstämma med dagens verksamhet och bullerstörningarna för den befintliga bebyggelsen kommer inte att öka." Se kopia på kungörelse. Detta är en grov felinformation till medborgarna. Läser man miljökonsekvensbeskrivningen ser man att skjutningarna och skjutdagarna kommer mångdubblas och bullret blir avsevärt mer frekvent, utsläppen av tungmetaller ökar och att inga studier är gjorda på den nuvarande föroreningsgraden i mark, vatten och sediment. Om detta skriver Länsstyrelsen inget i kungörelsen. Detta har påpekats i hela processen från Göteborgs Stad genom tjänsteutlåtande, kommunstyrelsens skrivningar och miljönämndens utlåtande. Även övriga överklagande har påpekat detta fel. Länsstyrelsen valde vid denna tidpunkt att gå ut med Försvarmaktens formuleringar och tog inte sitt

ansvar som myndighet att objektivt redogöra för ansökan i kungörelsen. Gunnar Barrefors var chef för Kerstin Harvenberg när denna kungörelse publicerades.

Samma frågor, det vill säga om ökat buller, ökade utsläpp av tungmetaller och avsaknaden av studier av föroreningsgrad skrevs det om i överklagandena från Göteborgs Stad och de boende. Det togs även upp muntligen i domstolsförhandlingen. Rådmannen i Mark och miljödomstolen sa att dessa frågor skall beaktas och behandlas. I yttrandet som skrevs finns inte dessa centrala frågor utredda, utan man avfärdar dem på fem rader ”Kritik har framförts mot miljökonsekvensutredningen i andra delar, bland annat avseende bristfälliga uppgifter om spridning av tungmetaller samt buller från verksamheten. Domstolen anser att detta är viktiga frågor där mer kunskap kan behövas, men att det är frågor som lämpligen behandlas inom ramen för tillsynen” Dessa tekniska frågor, där Gunnar Barrefors är den ende i domstolen som har en viss mått av kompetens, behandlar och beaktar inte domstolen utan lämnar över frågan till Generalläkaren. Vi anser att det är anmärkningsvärt att Gunnar Barrefors inte lyft upp dessa frågor till behandling som hans uppgift är som tekniskt råd. Inget alls skrivs om frågan om avsaknaden av mätningar av de nuvarande föroreningsnivåerna i mark, vatten och sediment. Inget skrivs om att utsläppen av bly och koppar strider mot svensk och EU lagstiftning. Inget skrivs om de ljudnivåer som kan bli när olika vapenslag, helikoptrar, flygplan och stridsbåtar bullrar samtidigt. Samma förhållningssätt till dessa föroreningsfrågor och bullerfrågan som Länsstyrelsen hade redan 2009 återkommer här. Vi kan inte se att detta är annat än påverkan på utgången i målet till följd av jävsituationen.

Vi finner det också anmärkningsvärt att man valt Gunnar Barrefors som tekniskt råd och han tackat ja till uppdraget då hans område är luftföroreningar och målet handlade tekniskt i huvudsak om vatten och sedimentföroreningar samt buller.

Bifogar
Kopia på registerutdrag.
Kopia på kungörelse
Svarsmail från Länsstyrelsen

Christer Carlsson
Halsviksporten 1
430 84 Styrso
Tel 0705-972223
christer_kanso@hotmail.com

Jonas Hansson
Styrso Valenvägen 12
430 84 Styrso
Tel 0733-907499
mailto.jonas@gmail.com

Hugo Norell
Varpevägen 34
430 85 Brännö
Tel 0737-535311
hugo.norell@hotmail.com

Klas Ålander
Djupedalsgatan 2
413 07 Göteborg
0707-308893
klasalander@googlemail.com

Hej !

Svar på frågor.

Ni har tidigare fått registerutdrag i ärendet.

Gunnar Barrefors avslutade sin anställning som kontorschef på Länsstyrelsen i Västra Götalands län den 6 september 2009. Vid tidpunkten för det aktuella ärendet handlades ärendet av en länsstyrelsehandläggare med erfarenhet av tillståndsprövning och den aktuella branschen. Efter remissförfarandet upprättades ett yttrande till Miljöprövningsdelegationen. Gunnar Barrefors varken deltog eller beslutade i Länsstyrelsens yttrande i ärendet (en kontorschef kan vara beslutande i ett länsstyrelseyttrande dock inte i ett beslut i Miljöprövningsdelegationen). Efter kommunikering meddelades beslut om tillstånd av Miljöprövningsdelegation vid Länsstyrelsen bestående av en ordförande och en sakkunnig.

Vänligen

Jörgen Hammarström

Biträdande miljöskyddsdirektör

Miljöskyddsenheten

Länsstyrelsen Västra Götalands län

010-2245158

0736-60 54 47 jorgen.hammarstrom@lansstyrelsen.se

Natur och miljö

Göteborgs skärgårdsskjutfält, Göteborgs stad

Försvarsmakten har ansökt om tillstånd enligt miljöbalken till skjutfält på öarna Galterö, Fiärskär Lilla Stora Stårholmen, Känso. Känso Fjärrholmen, Stora Rävholmen och Knappen i Göteborgs kommun. Ansökan omfattar huvudsakligen skjutning med skarp och lös finkalibrig och grovkalibrig ammunition -samt handgranats- och sprängverksamhet.

Försvarsmakten yrkar tillstånd till en totalram av 115 skjutdagar, högst 1 225 000 skott finkalibrig ammunition och 1 500 skott grovkalibrig ammunition samt 1 695 stycken handgranater, sprängladdningar, robotar mm under året. I ansökan ingår också byggandet av en ny handgranatbana på Käsö. Ansökan innehåller en miljökonsekvensbeskrivning.

Enligt denna kommer den sökta verksamheten i stora drag överensstämma med dragens verksamhet och bullerstörningar för den befintliga bebyggelsen kommer inte att öka. Miljökonsekvensbeskrivningen visar bland annat bullerutbredning för vissa vapenslag.

Handlingarna finns tillgängliga på kommunkansliet i Göteborgs kommun samt på Länsstyrelsen i västra Götaland, Miljöskyddsenheten, 403 40 Göteborg, tel vx 031-60 50 00. Synpunkter på ansökan skall inges skriftligen till Länsstyrelsens miljöskyddsenhet och skall ha kommit in till Länsstyrelsen senast den 15 april 2009. Ange ctnr. 55 1- 67603-2008.

3) Beslutet bryter mot internationella konventionen om säkerhet för människor till sjöss, Solas.

Det finns ingen riskanalys gjord för skjutningar vid inloppet i Göteborgs hamn.

De ankommande fritidsbåtarna och yrkesfartyg är i många fall inte medvetna om att de ger sig in i ett område där det kan förekomma övningar med skarp ammunition.

I det inskickade yttrandet från Brännös överklagningsgrupp 20180125 finns en text om avsaknad om riskanalys för skjutningar vid inloppet i Göteborgs hamn.

Försvaret använder till en del Automatic Identification System, AIS för säkerheten. Yrkesjöfart har AIS installerat. Att AIS systemet kan hackas har varit känt länge och fartyg kan få en helt annan position än i verkligheten. Detta gör att man inte kan utgå från att positionerna man ser på fartygen är de rätta. Upphovsmannen till AIS systemet Håkan Lans säger så här den 4:e maj 2015 om tillförlitligheten i AIS systemet.

”Man kan inte stötta sig på AIS-systemet under de här omständigheterna. Det går inte, det är en indikation. Och det är för fredlig verksamhet som det används i dag och det är inte skyddat mot manipulation”, säger Håkan Lans till Sveriges Radio.

Det är mycket enkelt för en hackare att omplacera till exempel en gastankers som är på väg in till Göteborgs hamn under en skjutövning. Det kan få förödande effekter för besättningen ombord, för skärgårdens befolkning, för naturen och för våra relationer med annat land om det är en utländsk tankers.

Regeringen väljer i sitt beslut att inte på något sätt behandla eller kommentera denna fundamentala brist på säkerhet med att ha ett skjutfält rakt över inseglingsrännan till Sveriges mest trafikerade hamn. Ingen analys finns om det kan strida mot den internationella konventionen om säkerheten för människor till sjöss, Solas.

Till

Miljö- och energidepartementet

Miljöprövningsenheten

Jan Gutman

jan.gutman@regeringskansliet.se

Yttrande från överklagningsgruppen på Brännö med anledning av Försvarsmaktens (FM) svar och tillägg skickade till Miljö- och energidepartementet 2017-11-10

angående ärendet om Göteborgs skärgårdsskjutfält, diarienummer

M2012/00021/Me

Avsaknad av riskanalys för skjutningar vid inloppet till Göteborgs hamn

Försvarsmakten skriver att man har lång erfarenhet av att förhålla sig till faran med att ha trafik av civila båtar i riskområdet. FM skriver att de övervakar okulärt, med radar, använder säkerhetsbåt och har direktkontakt med trafikledningscentralen för hamnen. Övningar avbryts omedelbart intill dess fartyg eller båt lämnat riskområdet. Denna skrivning av FM är ingen riskanalys utan bara en beskrivning av hur det går till. Inte heller i tidigare inlämnad MKB finns någon riskanalys gjord.

Försvarsmakten underlåter att informera Regeringskansliet att riskområdet innefattar hela bredden av farleden in till Göteborg öster och sydost om Buskär. FM informerar inte om att cirka 40 fartyg per dygn passerar här och därav cirka 10 passagerarfartyg enligt hamnens hemsida och dessutom sker många rörelser med lotsbåtar inom riskområdet. Man informerar inte heller om att åtskilliga fritidsbåtar passerar inom riskområdet, både i form av segelbåtar, större motorbåtar, mindre snabbgående motorbåtar, kajaker mfl.

Försvarsmakten har inte gjort någon som helst analys för hur kommunikationen kan brista dels på grund av den mänskliga faktorn och dels på grund av tekniska problem. Ingen analys är gjord om svårigheten att vid nattskjutningar upptäcka farkoster som syns dåligt på radar. Ingen analys är gjord utifrån att man skjuter dels från olika punkter på land och dels från militärbåtar av olika storlek och i olika riktningar. Ingen analys är gjord om risker med att ha stora internationella övningar inom området där man mellan de olika ländernas styrkor har skilda kommunikationssystem och rutiner. Försvarsmakten skriver att rutinerna för riskområdena är väl inarbetade och väl kända av sjöfarten och lokalbefolkningen. Detta är en direkt lögn och det får ses som allvarligt att Försvarsmakten lämnar rent felaktig information till Regeringskansliet. Stora delar av lokalbefolkningen känner inte till rutinerna för riskområden. Utländska fritidsbåtar som kommer till Göteborg denna väg känner absolut inte till detta riskområde. Om man går in på vilket sjökort som helst så finns det ingen markering alls för detta riskområde.

Avsaknaden av riskanalys och strategier utifrån en sådan riskanalys gör att tillstånd till verksamheten inte bör ges.

